

מטעמי תורת זילים

פרשת חיי שרה – פתח גן עדן במערת המכפלה

אברהם אבינו התאמץ לקנות את מערת שדה המכפלה מידי עפרון החיתי ולקבור שם את שרה אמנו שנאמר "וַיִּדְבֹר אֶתָם לְאִמֹר אִם יֵשׁ אֶת נַפְשְׁכֶם לְקַבֵּר אֶת מִתִּי מִלְּפָנַי שְׁמַעוּנִי וּפְגַעוּ לִי בְעַפְרוֹן בֶּן צַחֵר: וַיִּתֵּן לִי אֶת מַעְרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לוֹ אֲשֶׁר בְּקֶצֶה שְׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מְלֵא יִתְּנֶנָּה לִי בְּתוֹכְכֶם לְאַחֲזֹת קֶבֶר" (בראשית כג, ח-ט). ועוד נאמר "וַיִּדְבֹר אֶל עַפְרוֹן בְּאֲזְנֵי עַם הָאֶרֶץ לְאִמֹר אֵד אִם אֶתָה לוֹ שְׁמַעֲנִי נִתְּנִי כֶסֶף הַשְּׂדֵה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת מִתִּי שָׁמָּה: וַיַּעַן עַפְרוֹן אֶת אַבְרָהָם לְאִמֹר לוֹ: אֲדֹנָי שְׁמַעֲנִי אֶרְץ אַרְבַּע מֵאֹת שְׁקֶל כֶּסֶף יִבְיַנְךָ מִה הוּא וְאֶת מִתְּךָ קֶבֶר: וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל עַפְרוֹן וַיִּשְׁקַל אַבְרָהָם לְעַפְרוֹן אֶת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דָּבַר בְּאֲזְנֵי בְנֵי חַת אַרְבַּע מֵאֹת שְׁקֶל כֶּסֶף עֶבֶר לְשַׁחַר" (בראשית כג, יג-טז).

ויש להבין, מה ראה אברהם אבינו חשיבות כל כך גדולה לקנות את מערת המכפלה ואפילו שעלה לו בממון רב, כדי לקבור שם את שרה אמנו?

אדם הראשון חפר מערה וגילה שהיא מכוונת כנגד פתח גן עדן

כאשר אדם הראשון עמד להיפטר מהעולם, הוא חשש שאם לא יקבור את עצמותיו עמוק באדמה, בני האדם ייקחו את עצמותיו ויעשו ממנו עבודה זרה בשל היותו יציר כפיו של האלקים (נפרקי דרבי אליעזר פרק ט, ו). לכן הוא חיפש מקום קבורה וה' לקח אותו למקום העיר חברון (זוהר חדש מגילת רות דף צו ע"ב ד"ה רבי קיסמא). ואז אדם הראשון שידע את קדושת המקום, כי זה היה קרוב אל המקום אשר גורש ממנו בגן עדן (כתם פי' לר' שמעון לביא על זוהר פרשת בראשית דף נז ע"ב ד"ה וחס עליה), חפר מערה ואחריה עוד מערה (זוהר חדש מגילת רות דף צו ע"ב ד"ה רבי קיסמא אמר) כדי להעמיק את קברו בארץ (רוקח על התורה לר' אלעזר מגרמלייזא שער לקט פרק כג, ו). ורצה לחצוב יותר עד שיצאה בת קול מן השמים ואמרה "דייך!!" ועצרה את החפירה. ואז הוא הריח באותו המקום ריחות גן עדן (זוהר חדש מגילת רות דף צו ע"ב ד"ה רבי קיסמא) וראה שם אור המגיע מגן עדן, ובוזה הבין שהמקום אכן סמוך לגן עדן (זוהר פרשת בראשית דף נז ע"ב ד"ה רבי אבא אמר).

אדם וחווה ידעו את סוד קבורת מערת המכפלה המכוונת לגן עדן, לכן השתדלו ששם תהיה קבורתם (עמודיה שבעה לר' בצלאל הדרשן עמוד הראשון ברית אברהם סימן ו ד"ה יאבל באור הענין בשם יחסד לאברהם) **ואדם הראשון שהתאוה לכך** (זוהר פרשת בראשית דף נז ע"ב ד"ה רבי אבא אמר) **קבר שם את אשתו חווה** (ספר יצוינו לר' מנחם ציוני פרשת חיי שרה ד"ה סוד מערת המכפלה). והיה ראוי גם לו להיות נקבר במקום קדוש כזה, בהיותו יציר כפיו של ה' יתברך. וכך היה בעת קבורתו שהקב"ה כפף את קומתו של אדם הראשון (זוהר הקודש לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשה נח סימן י ד"ה חוהי נפילת קמת) שהיה גובהו מאה אמה (בראשית רבה יט, ח, ובראשית רבה יב, ו), על מנת שיוכל להיקבר בתוך המערה (זוהר הקודש על בראשית רבה פרשה נח סימן י ד"ה חוהי נפילת קמת), שהיתה נקראת בשם "מַעְרַת הַמַּכְפֵּלָה" (בראשית כג, ט) על היותה מערה בתוך מערה (זוהר פרשת חיי שרה דף קכט ע"א ד"ה ואברהם ידע) ושם הוא נקבר. ואחר כך לא נודע מקום קבורת אדם וחווה (זוהר חדש מגילת רות דף צו ע"ב ד"ה אמר רבי רוממיא), שנסתמה פי המערה מפני הבריות כדי שלא יידעו את מעלת המקום (עמודיה שבעה לר' בצלאל הדרשן עמוד הראשון ברית אברהם סימן ו ד"ה יאבל באור הענין בשם יחסד לאברהם).

אדם הראשון גילה את מקום 'מערת המכפלה' שהוא נקודת החיבור בין העולם הזה לבין גן עדן התחתון, ומקום חיבור הנפשות עם מעלה. לכן גם נקראה בשם "חברון" (יצור המור לר' אברהם סבע פרשת חיי שרה ד"ה היוצא, עפ"י אלשיך הקדוש פרשת חיי שרה דף סא ע"ב טור א ד"ה אך מצד כשרותה). והקבר שבמערת המכפלה הוא הקבר היחיד בעולם המכוון כנגד פתח גן עדן, וזה מה שנאמר "בַּמִּבְחָר קִבְּרֵינוּ קֶבֶר אֶת מִתְּךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת קֶבְרוֹ לֹא יִקְלָה מִמֶּנּוּ מִקְבְּרֵי מִתְּךָ" (בראשית כג, ו), "קִבְּרֵינוּ" – נכתב מלא עם האות י', לפי שהעולם הזה נברא באות ה' ועולם הבא באות י', וכיון שמתעבר הנשמות לעולם הבא הוא דרך מערת המכפלה לכן נכתב "קִבְּרֵינוּ" עם האות י' – לרמז על החיבור שיש עם העולם הבא (אגרא דכלה לר' צבי אלימלך מדינוב פרשת חיי שרה ד"ה במבחר קברינו) ששם הוא פתח גן עדן (מקדש מלך לר' שלום בוזאגלו על זוהר פרשת חיי שרה דף קכט ע"ב ד"ה ירושלים) התחתון (אלשיך הקדוש פרשת חיי שרה דף סא ע"ב טור א ד"ה אך מצד כשרותה, מודרש לפירושים לר' אליעזר פישל מסטרייזוב חלק שני דרוש העשירי מערת המכפלה דף סה ע"ב ד"ה יעתה אציגה מספר יטוב הארץ בשם יכנפי יונה) (להרחבה על מקומו של גן עדן התחתון על הארץ ראה אחד ממאמריו לפרשת בראשית – נישמות בני האדם בגן עדן).

מעלת הקבורה בקרקע חברון הקדושה היא יותר מכל ארץ ישראל. ואף שכל ארץ ישראל מקודשת לענין קבורת המת שכל הקבור בה שרוי בלא עוון כפי שנאמר "וְכִכְפֹּר אֶדְמָתוֹ עִמּוֹ" (דברים לב, ט), אך מכל מקום חברון מעולה בה יותר מכל הקרקעות שמי שדר בחברון ונקבר שם הוא בטוח שנפשו זוכה לעלות לגן עדן התחתון בלא עיכוב בעולם הזה ובלי שום צער כלל, ואין מוחה בידו (יחסד לאברהם מעין שלישי נהר יג. וראה ישמו אברהם לר' אברהם פאלאגי מערכת ח ערך חברון אות ו על מעלת הדרים והנקברים בחברון). וכל זה רק לישראל כי על הגויים נאמר "וַיִּתְּבֹאוּ וַיִּתְּסַמְּאוּ אֶת אֶרְצֵי וַיִּנְחֲלֵתִי שְׁמִי לְתוֹעֵבָה" (ירמיה ב, ו), "וַיִּתְּבֹאוּ וַיִּתְּסַמְּאוּ אֶת אֶרְצֵי" – שהם מטמאים בחייהם, וינחלתי שמי לְתוֹעֵבָה" – שהם שמים לתועבה במותם. ולכן 'בני חת' שהיו תושבי חברון וגויים גמורים מזרע כנען, לא היתה שייכת אליהם קדושתה של חברון (יבאר מים חיים לר' חיים מציריביץ פרשת חיי שרה אות ד ד"ה והנראה אשר).

מערת המכפלה התגלתה לאברהם אבינו כאשר רץ אחרי הפר

אברהם אבינו גילה את המערה כאשר הלך עם בנו ישמעאל להביא מהמקנה שלושה פרים לסעודה עבור שלושת האורחים. בתחילה אברהם לקח שני פרים ונתן בידי הנער להוליכן, ואז רפאל המלאך היה נדמה לו לפר שלישי חשוב ומשובח, כפי שנרמז בשמו 'רפאל' שהוא לשון 'פר-אל' כלומר פר חשוב. וכשהיה אברהם מנסה לתפוסו הוא נשמט וברח מעט מעט (יחסד לאברהם לר' אברהם אווליא מעין חמישי עין משפט נהר טא) כפי שנאמר "וַיֵּאָל הַקֶּבֶר רָץ אַבְרָהָם" (בראשית יח, ז). וכך היה עד שהפר ברח אל תוך מערת המכפלה ואברהם אבינו נכנס אחריו (זוהר פרשת חיי שרה דף קכו ע"ב ד"ה רבי אלעזר). **ונמצא כי באמצעות הפר הזה ה' הולינו לפתח מערת המכפלה, והיא נפתחה לו** (יחסד לאברהם מעין חמישי עין משפט נהר טא) **ושם גילה את קדושתה** (ילקוטי הלכות לר' נתן מנחירוב אורח חיים ג ראש חודש ו אות מז).

סוד המערה התגלה לאברהם רק אחרי שהוא נעשה שלם בברית המילה (אור החמה על זוהר פרשת חיי שרה דף קכו ע"ב ד"ה ידכתיב ואל הבקרי מהרמ"ק), כי כל עוד אברהם לא היה

לידיעת קהל הקוראים נותרו עותקים אחרונים מהספר הראשון של סדרת הספרים "מטעמי תורת חיים"

לבירורים לגבי רכישת הספר ניתן להתקשר למספר טלפון 052-718-3300

נקודות הפצה בערי ישראל: תל אביב, חולון, אשדוד, ביתר עלית, פתח תקוה. **בירושלים שכונות:** בית וגן, גבעת מרדכי, הר חומה, נווה יעקב, הר נוף, קרית משה, גאולה **בחנות "ספרי מאה שערים"**. ניתן להשיג גם בערים ושכונות נוספות או באמצעות שליחות עד הבית.

באמריקה: ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות שבערים **ברוקלין ולייקווד** ובמקומות נוספים דרך הפצת 'מאזנים'.

מהול הרי שהוא היה בעל מום ולא היה ראוי להיכנס למערת המכפלה כפי שאמרו רבותינו על הערלה "כך אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם אין בך פסולת אלא הערלה, העבר אותה ובטל המום" (ראה 'בראשית רבה' מו, א). ועל זה אמר לו ה' "התהלך לפני ה' והיה תמים" (בראשית יו, א) וכוונתו כי על מנת שילך והיכנס למערת המכפלה שהיא השער לגן עדן, עליו לקיים מצות המילה להיות "תמים". ולפי שרפאל המלאך הוא זה שבא לרפא אותו ממצות המילה ועל ידי כך נעשה אברהם ראוי להיכנס אל מערת המכפלה, לכן דווקא רפאל הלך לפניו בדמות של פר כדי ללמדו היכן הוא פתח המערה (יגבול בנימין על התורה לר' בנימין הכהן חלק ג דרוש ד פרשת וירא דף י"ג ע"א ד"ה מכל הדברים האלה).

אברהם נכנס להתפלל במערה והריח כי עולים משם ריחות גן עדן (וזהו פרשת חיי שרה דף קכו ע"ב ד"ה תו בגין דאיהו). ואז הוא הבין כי המערה הזאת היא השער לגן עדן (רקנאטי על התורה לר' מנחם רקנאטי תחילת פרשת חיי שרה, יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח סימן ז ד"ה מכאן שמודי), ושבעבור זה נקברו שם אדם וחווה. לכן גם אברהם התאוה להיות נקבר שם כי ידע שהוא מקום קדוש אשר אין כמוהו בכל הארץ (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח סימן ז ד"ה מכאן שמודי). ובפרט שראה את קברו שם והבין כי הוא קשור להיות עם אדם וחווה (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח סימן ז ד"ה מכאן שמודי). ובקבורה זו עתיד היה להתקיים הפסוק "ינפשו בטוב תליון וזרעו יירש ארץ" (תהלים כה, יג) כלומר כאשר "ינפשו" של אברהם תהיה בקבר אצל אדם וחווה, אזי "יזרעו יירש ארץ" היא 'ארץ החיים' כלומר גן עדן (יגבול בנימין חלק ג דרוש ד פרשת וירא דף י"ג ע"א ד"ה אמנם בסוטה).

אברהם היה נדבק בשדה זו יותר משאר השדות מחמת ריחות גן עדן, ומהשדה נדבק במערה (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח סימן ז ד"ה מכאן שמודי). והבין שהיה העיקר (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח סימן ז ד"ה מכאן שמודי). לכן היה מתפלל שם יום יום (וזהו פרשת חיי שרה דף קכו ע"ב ד"ה תו בגין). ואחר שהתמיד שם תפילתו והתבודדותו הוא גם נתנבא שם ושרתה עליו השכינה (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח סימן ז ד"ה מכאן שמודי). ושם היה מדבר עמו הקדוש ברוך הוא. ומשום כך היה אברהם רוצה את המערה וכל תשוקתו היה תמיד לאותו המקום (וזהו פרשת חיי שרה דף קכו ע"ב ד"ה תו בגין). והקב"ה הבטיחו שיוזכה לקבורה שמה שנאמר "וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם" (בראשית טו, טו) כלומר שיקבר במערת המכפלה עם אבותיו שהם אדם וחווה (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח סימן ז ד"ה מכאן שמודי).

בקניית שדה המכפלה היא נגאלה מידי שר העפר הרוחני

כאשר אברהם אבינו היה במערת המכפלה הוא שמע קול מלאכי השרת אומרים "אברהם יצחק ויעקב מוכנים יהיו למקום הזה" ומאז היה מתאוה על המקום הזה (וזהו חז"ל מדרש רות דף צ"ג ע"ב ד"ה אמר רבי רוחמאי), אך המתין ולא ביקש לקנותו עד פטירת שרה כדי שלא ישיגחו על המקום (וזהו פרשת חיי שרה דף קכו ע"ב ד"ה תו בגין) ויחשבו שמבקש לקנותו כי מצא בו איזה מטמון (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח, ז). עפרון החיתי לא ראה מצדו שום מעלה במערת המכפלה, וכל מה שראה בה זה רק חושך. וזו הסיבה שעל אף שאברהם ביקש לקנות רק את המערה רצה עפרון למכור לו גם את השדה לפי שהכל היה מאוס בעיניו. אך אילו היה רואה במערה מה שראה אברהם הוא לא היה מוכרה לעולם (וזהו פרשת חיי שרה דף קכו ע"ב ד"ה תו בגין).

כשם שהיה עפרון החיתי שר ומושל למטה, כך היה כנגדו שר רוחני למעלה הנקרא גם כן בשם 'עפרון' (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח, ז). ומכונה גם בשם 'דומה'. שר זה ממונה על שוכני עפר בעת פטירתם וכן בעת קימתם לתחייה, ולכן נקרא שמו "עפרון" שהוא מלשון 'עפר' (יצרור המור לר' אברהם סבע פרשת חיי שרה ד"ה ובמדרש 'קהלת יעקב' לר' יעקב צבי יולס ערך 'עפר ד"ה עפרון רומז). ולכן לאחר שהסית הנחש הקדמון את אדם וחווה, אז אדם הראשון התקלל "כי עפר אָתָּה וְאֶל עֵפֶר תָּשׁוּב" (בראשית ג, יט) לפי שנמסרו בני האדם ביד 'הנחש הקדמוני' שהוא 'עפרון' שלמעלה, וכפי שנאמר על הנחש הגשמי "וְנָחַשׁ עֵפֶר לְחַמּוֹ" (ישעיה סה, כה). וכשם שנמסרו בני האדם בידי השר למעלה לדורי דורות, כך נמסר 'אדם הראשון' אחרי מותו גם למטה בידי עפרון החיתי, כלומר שמערת המכפלה היתה בידי 'שר העפר' בארץ שהוא עפרון (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח, ז).

כל מקום שהוא בקדושה עצומה בזה העולם הגשמי הוא בתחילה תחת יד הסטרא אחרא. וכך היה עם מערת המכפלה ששם שערי גן עדן ומשם עולים כל הנשמות אל עץ החיים (ילקוטי הלכות לר' נתן מנמירוב אבן העזר אבן העזר הלכות פריה ורביה ואישות ה אות טו וכתב שלכן גם מקום המקדש שהוא שער השמים היה בידי ארונה היבסי עיניש). וכשאברהם קנה את המערה ועל ידי כך יצאה הטומאה מן המקום, הקב"ה חיסר את האות ו' משמו של עפרון שנאמר "וַיִּשְׁמַע אֲבָרְהָם אֶל עֵפֶר וַיִּשְׁקַל אֲבָרְהָם לְעֶפְרָן אֶת הַקֶּסֶף אֲשֶׁר דָּבַר בְּאֲזְנֵי בְנֵי חַת אֲרָבַע מֵאוֹת שְׁקֶל כֶּסֶף עֶבֶר לַסֹּחֵר" (בראשית כג, טו) לפי שהאות ו' מורה על 'עץ החיים' שהיה תחת ממשלת השר עפרון ויצא מידו. ומשום כך נאמר "וְאַחֲרַי כֹּן קָבַר אֲבָרְהָם אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל מַעְרַת שַׂדֵּה הַמְּכַפְלָה" (בראשית כג, יט) לרמוז כי אחרי שהתחיל תיקון חטא אדם הראשון בקניית השדה ופדית אדם וחווה מידי שר העפר, אז היה יכול אברהם לקבור את שרה אשתו (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח, ז).

לכן אברהם אבינו לא רצה לקבור את שרה אמנו במערת המכפלה אפילו אם יתנו לו, כל עוד הוא לא קנה את השדה בכסף מלא, לפי שכל זמן שהשדה היתה תחת בעלותו של עפרון החיתי אי אפשר היה שתשרה שם הקדושה. ואחרי שהוא קנה את השדה, היא כבר לא נקראת יותר על שם עפרון אלא על שם אברהם ויכלה לשרות שם הקדושה (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח, ז). וכך השדה עברה מידי 'הקליפה' לידי 'הקדושה' שנאמר "וַיִּקַּם שַׂדֵּה עֶפְרָן אֲשֶׁר בְּמַכְפְּלָה אֲשֶׁר לְפָנֵי מִמְרָא הַשַּׂדֵּה וְהַמַּעְרָה אֲשֶׁר בוּ לְכָל הַעֵץ אֲשֶׁר בְּשַׂדֵּה אֲשֶׁר בְּכָל גְּבֻלוֹ סָבִיב" (בראשית כג, יז), "וַיִּקַּם שַׂדֵּה עֶפְרָן" – שקימה היתה לשדה ולמערה של עפרון אשר יצאו מהקליפה לקדושה, ומיד 'הדין' ליד 'החסד' (ר' משה דוד וואלי תלמיד חבר להרמח"ל פרשת חיי שרה פרק כג ד"ה ויקם שדה עפרון). ואחר כך גם היה ניתן לקבור שם את שרה אמנו (יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח, ז).

מערת המכפלה היא הפתח לגן עדן, ועל ידי כך מהווה חיבור בין ארץ ישראל לגן עדן. כוחות 'החיצוניים' ידעו זאת ולכן היו מתאמצים לקבוע שם את מושבם כדי להפריע את החיבור הזה (ישם משמואל לר' שמואל מסוכטשוב פרשת חיי שרה דף רמד טור ב שנת תרע"ח ד"ה יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח, ז). ושליטתם של בני חת תושבי חברון במערה, היתה סימן לשליטת 'החיצוניים' שם (קהלת יעקב ערך 'מע' ד"ה ויע"כ מערת שדה). לכן ה' עורר את רוחו של עפרון להתנדב לתת לאברהם במתנה גם את השדה ביחד עם המערה כפי שאמר "לא אֲדַנִּי שְׁמַעֲנִי הַשַּׂדֵּה נְתַתִּי לָךְ וְהַמַּעְרָה אֲשֶׁר בוּ לָךְ נְתַתִּי לָךְ לְעֵינֵי בְנֵי עַמִּי נְתַתִּי לָךְ קָבַר מִתְּדָ" (בראשית כג, יא) כדי שעל ידי כך יהיה לאברהם את פנימיות המקום וגם את חיצוניותו, ולא ישכנו עוד רוחות רעות סביבות המקום הקדוש (הרמח"ל וואלי פרשת חיי שרה בראשית כג ד"ה אך אם אתה לו שבענין), ויסתלקו כל הדינים והדברים הרעים שהיו בשדה כאשר היתה בידי עפרון (עפ"י יגבול בנימין על התורה לר' יחיאל מיכל מגלוגא על בראשית רבה פרשת נח, ז). וזה היה נס נפלא מאת ה' יתברך להוציא מקום כזה קדוש מידי הסטרא אחרא הוא עפרון החיתי (ילקוטי הלכות לר' נתן מנמירוב חלק יורה דעה בי ספר תורה ד, ע).

אברהם קנה את שדה המכפלה בכסף מלא למנוע את קטרוג החיצונים

אברהם אבינו רצה את מערת המכפלה בכסף מלא ולא בחינם כדי שאז זה יהיה מדעתם ורצונם של 'החיצונים' ותצא הקדושה מהם בשלימות (ילקוטי הלכות לר' נתן מנמירוב חלק אבן העזר הלכות פריה ורביה ואישות ה אות טו). אמנם אברהם חשש שהחיצונים יבינו את חשיבות אבדתם אחרי שניטלה מידם אותה שדה המכפלה

ולאחר זמן יקטרו, וכן הוא רצה לקנות את השדה בדמים יקרים בכל שווייה כך שקנייתו תהיה מוחלטת, וכן רצה שגם 'החיצוניים' עצמם יהיו עדים ויסיכמו לקניה, ובוזה לא יהיה קטרוג לפי שאין אחר 'גמר דין' מחלוקת. וזה מה שאמר אברהם "בְּכֶסֶף מְלֵא יִתְנַנֶּה לִּי בְּתוֹכְכֶם לְאַחֲזֵת קֶבֶר" (בראשית כג, טו), "בְּכֶסֶף מְלֵא" – בכל שווייה, "בְּתוֹכְכֶם" – בעדות ובהסכמת כל החיצונים (הרמ"ד וואלי פרשת חיי שרה פרק כג ד"ה בכסף מלא יתננה). וה' עורר את עפרון ביד טבעו הקמצן והחמדן לאהוב את הממון, כדי שלא יטול הצדיק כלום מיד הקליפה בלא כסף ובלא מחיר שנאמר "וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ: אֲדֹנָי שְׁמַעֲנִי אֲרָץ אֲרֻבַּע מֵאוֹת שְׁקֶל כֶּסֶף בִּינִי וּבִינְךָ מֵהָ הוּא וְאֵת מִתְדַּ קֶבֶר" (בראשית כג, יד-טו) (הרמ"ד וואלי פרשת חיי שרה פרק כג ד"ה אך אם אתה לו שמעני).

קניית מערת המכפלה בכסף מלא הפך את קרקע המקום לרשותו של אברהם, ויותר לא היה רשות לשום משחית להוציא אותה מרשותו, נפיי"י ספר החיים: לר' חיים אחיו של המהר"ל מפראג פרק ח ד"ה וכל אדם אפילו). וכאשר רצו יצחק וישמעאל לקבור את אברהם אביהם, התעוררו כנגדם קטרוגים מן הסטרא אחרא על ענין הקבורה, כפי שמתעוררים בכל ענין של קדושה, והם הצליחו לדחות על ידי השטרות שהיה כתוב בהם בבחירות שאברהם קנה את השדה. לכן בעת פטירתו וקבורתו אברהם הוזכר שוב באריכות ענין קניית השדה שנאמר "וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשִׁיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׂבַע וַיֹּאסֶף אֶל עַמּוּיָו: וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ: יִצְחָק וַיִּשְׁמָעֵאל בְּנָיו אֶל מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה אֶל שְׂדֵה עֶפְרוֹן בֶּן צֹחַר הַחֲתִי אֲשֶׁר עַל פְּנֵי מִמְרָא: הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי חַת שְׁמָה קֶבֶר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ" (בראשית כה, ח-ט). ובזה הושבתו כל הקטרוגים ונקבר הצדיק בשלום (הרמ"ד וואלי פרשת חיי שרה פרק כה ד"ה אל מערת המכפלה).

וכן יעקב אבינו ידע שבכל מקום שיש תיקון אל הקדושה אז מתעורר ודאי איזה קטרוג מצד הקליפה. לכן כאשר הוא ירצה להיקבר במערת המכפלה אצל אבותיו הרי שבוודאי יהיה קטרוג, משום שבקבורתו שם יש תיקון גדול בין לעצמו ובין לקדושה. ומשום כך כאשר יעקב עמד להיפטר מן העולם, הוא שב והזכיר לבניו כי שדה המכפלה נקנתה על ידי אברהם שנאמר "וַיֵּצֵא אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נֹאסֶף אֶל עַמּוּיָו קִבְּרוּ אֹתִי אֶל אֲבֹתַי אֶל הַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בְּשְׂדֵה עֶפְרוֹן הַחֲתִי: בְּמַעֲרָה אֲשֶׁר בְּשְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי מִמְרָא בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת הַשְּׂדֵה מֵאֵת עֶפְרוֹן הַחֲתִי לְאַחֲזֵת קֶבֶר" (בראשית מט, טו) והוסיף כי הקניה נעשתה לעיני כל בני העיר שנאמר "מִקְנֵה הַשְּׂדֵה וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי חַת" (בראשית מט, טז). ובזה יעקב טען טענה חזקה להשבת את הקטרוגים, כי מאחר שהשדה היתה קנין כספו של סבו אברהם למטרת "אַחֲזֵת קֶבֶר" (בראשית כג, טו) למשפחתו, ונקנתה בהסכמת עפרון וכל בני העיר, אז מי יוכל עתה לעכב שלא יקבר בו בן בנו, אם כך היתה כוונת הקונה הקדמון (הרמ"ד וואלי פרשת חיי שרה פרק כה ד"ה ויצו אותם ויאמר ד"ה במערה אשר בשדה המכפלה).

לבן הארמי ושרו של עשו ניסו למנוע מיעקב את הקבורה במערת המכפלה

אברהם אבינו סיפר לבניו יצחק על מעלת מערת המכפלה ועל הריחות הנפלאים של גן עדן הנמצאים במערת המכפלה. וכאשר נכנס יעקב לקבל ברכה מיצחק אביו במקום עשו אחיו, אז נכנסו עמו ריחות גן עדן (רש"י בראשית כו, כז) שהיו דבוקות בבגד שלבש עוד בהיות הבגד בגן עדן בידי אדם הראשון (שפתי חכמים על רש"י בראשית כו, כז). אז יצחק אביו זיהה שזהו ריח גן עדן, בגלל שאברהם תיאר לו את הריח שהוא הריח כאשר היה במערת המכפלה. וזה מה שנאמר אצל יצחק "וַיִּגְשׁ וַיִּשָּׁק לוֹ וַיִּרְחַץ אֹת רִיחַ בְּגָדָיו וַיִּבְרַכְהוּ וַיֹּאמֶר רָאֵה רִיחַ בְּנֵי כְרִיחַ אֲשֶׁר בְּרִכּוֹ יְהוָה" (בראשית כו, כז) (שער הפסוקים להארי"י ז"ל פרשת חיי שרה ד"ה כריח שדה). ובנו יעקב אבינו מסר נפשו לקנות את הבכורה מעשו שנאמר "וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִקְרָה כִּיֹּס אֶת בְּכֹרְתְךָ לִי" (בראשית כה, לא) כדי לזכות על ידה במערת המכפלה (ראה גמי סוטה דף יג ע"א). וזה סוד מה שאמרו רבותינו כי 'הבכור נוטל פי שנים' (ראה משנה בכורות פרק ח, טו), ששתי פעמים התיבה 'פי' יוצא בגמטריא 'המכפלה' (מדרש לפירושים לר' אליעזר פישל מסטריזוב דרוש העשירי מערת המכפלה דף סו ע"א ד"ה ומעתה) (להרחבה בענין בגדו של אדם הראשון ראה אחד ממאמריו לפרשת תולדות – 'הבגד של אדם הראשון').

יעקב אבינו היה מתפלל לה' יתברך בכל ליבו לזכות להיקבר במערת המכפלה הוא ואשתו כפי שנגזר מששת ימי בראשית. וזה ביאור הפסוק "וַיַּעֲקֹב תְּקַע אֶת אֲהֱלוֹ בְּקֶר" (בראשית לא, כה), "אֲהֱלוֹ" זו אשתו, והתיבה "אֶת" מרבה את עצמו כי יעקב אבינו התכוון לתקוע את עצמו ואת אשתו במערת המכפלה. והתיבה "בְּקֶר" באה לרבות את מערת המכפלה שהם שני הרים זה על גב זה, ושתי מערות בהר העליון ושתי מערות בהר התחתון. וגם לבן הרשע חמד את מערת המכפלה שנאמר "וַיִּלְכְּדוּ תְּקַע אֶת אֲחִיו בְּקֶר הַגְּלִיל" (בראשית לא, כה) כלומר שלבן בחכמתו הרבה התכוון להוציא משם את יעקב כדי שלא יקבר במערת המכפלה, ורצה להרוג אותו ולתקוע את אחיו שהם ישמעאל ועשו, כדי שהם יזכו להיקבר שם ולעבור דרך מערת המכפלה לגן עדן (חסד לאברהם) לר' אברהם אזולאי זקנו של החיד"א מעין שלישי נהר ים).

לבן הרשע ידע שישמעאל ובניו ובני קטורה נאחזים באברהם אבינו, ועשו ואלופיו הם נאחזים ביצחק אבינו, ואם יעקב אבינו עליו השלום לא יקבר במערת המכפלה, אז לא יוכל שום אדם מישראל לעבור דרך שם לגן עדן, ורק הגויים שכולם תלויים בישמעאל ועשו הם יכנסו ויעברו דרך שם על ידיהם, כי יש להם אחיזה באברהם ויצחק הקבורים שם במערת המכפלה. ואל זה כיוונו רבותינו באומרם "ביקש לבן לאבד את הכל" (מתוך 'הגדה של פסח') כמו שנאמר "אֲרָמִי אֲבָד אֲבִי" (זברים כו, ה) (חסד לאברהם מעין שלישי נהר ים). וזה מה ש'שיר' לבן את רבקה בתו "אֵת הַיָּ לְאֶלְפֵי רַבְּקָה וַיִּרְשׁ זָרְעָךָ אֶת שְׁעָרֵי שְׁנָאִיו" (בראשית כד, ט) וכוונתו שזרעה עשו הרשע יקח את השער של גן עדן במערת המכפלה מידי יעקב שהיה שונא לעשו הרשע כמו שעשו היה שונא לו שנאמר "וַיִּשְׁטַם עֶשָׂו אֶת יַעֲקֹב עַל הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ אֲבִיו" (בראשית כו, מא) (נבול בנימין לר' בנימין הכהן חלק א דרוש י דף י"ז ע"ב ד"ה ויברכו את רבקה).

וכמו כן ארע ליעקב אבינו עם המלאך ס"מ שרו של עשו שנאמר "וַיִּנְרָא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּנְעַע בְּכַף יָרְכוֹ וַתִּקַּע כַּף יָרְדָּה יַעֲקֹב בְּהֶאֱבֹקוֹ עֲמֹ" (זברים לב, כז) שכוונתו של הס"מ היה לעשותו בעל מום כדי שלא יקבר שם במערה עם אברהם ויצחק ויתקע שם את מקומו, וישים שם את עשו הרשע ובת זוגו. אבל לא עלה הדבר בידו כי מיד ריפא אותו האל יתברך, כמו שאמרו רבותינו "וַיִּנְבֵּא יַעֲקֹב שְׁלֹם עֵיר שְׁכֶם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן" (בראשית לג, יח) ודרשו רבותינו ש"שְׁלֹם" זהו שלם בגופו (ראה גמי שבת דף לג ע"א) (חסד לאברהם מעין שלישי נהר ים) והוא ראשי תיבות 'לתוך שדה מכפלה' (מדרש לפירושים לר' אליעזר פישל מסטריזוב דרוש העשירי מערת המכפלה דף סו ע"ב ד"ה וזו"ה ויבא יעקב). נמצא כי ה' ברחמיו הפך את כוונתו של הס"מ ותקע את יעקב במקום נאמן ליקבר במערת המכפלה, כדי לאפשר לזרעו לעבור דרך שם לגן עדן (חסד לאברהם מעין שלישי נהר ים). וכך גם היתה ברכתו של הקב"ה לאברהם אבינו "וַיִּרְשׁ זָרְעָךָ אֶת שְׁעָרֵי אֲבִיו" (בראשית כב, יז) שכוונתו כי זרעו יצחק יירש את שער גן עדן במערת המכפלה ולא ישמעאל אויבו (נבול בנימין חלק א דרוש י דף י"ז ע"ב ד"ה ויברכו את רבקה) וכתב שישמעאל נקרא 'אויב' ולא 'שונא' כי היה לו על יצחק בליבו אך לא בגלוי כפי שנאמר על קבורת אברהם אבינו "וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יַעֲקֹב וַיִּשְׁמָעֵאל בְּנָיו" (בראשית כה, טו).

בראשו של עשו הרשע היו ניצוצות קדושה לכן נקבר במערת המכפלה

במערת המכפלה נקברו אדם הראשון וחווה, אברהם ויצחק ויעקב, שרה רבקה ולא. וכן נקבר במערת המכפלה גם ראשו של עשו הרשע שנכרת והתגלגל ביום קבורת יעקב אבינו למרגלות יעקב על ידי חושים בן זון, לקיים דברי נבואת רבקה "לִמָּה אֲשַׁכֵּל גַּם שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד" (בראשית כו, מה) (ראה גמי סוטה דף יג ע"א). ונרמז הדבר בפסוק "וַיִּקַּם שְׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בְּמַכְפֵּלָה אֲשֶׁר לְפָנֵי מִמְרָא הַשְּׂדֵה וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בּוֹ כָּל הַעַץ אֲשֶׁר בְּשְׂדֵה אֲשֶׁר בְּכַף גְּבֹלוֹ סְבִיב" (בראשית כג, יז), "וַיִּקַּם שְׂדֵה עֶפְרוֹן" – ראשי תיבות עשו, ללמד שראשו זכה לקבורה במערת המכפלה (אגרא דכלהו לר' צבי אלימלך מדינוב פרשת חיי שרה ד"ה ויקם שדה) משום שהיו לו בראש ניצוצות של קדושה (יערות דבש לר' יהונתן אייבשיץ חלק ראשון דרשה בכ"ב שבת טתקליה ד"ה ואמרו במדרש) שהיו צריכים להיאסף אצל יצחק אביו שהיה קבור שם (הרמ"ד וואלי פרשת חיי שרה פרק י ד"ה ויקברו אותו במערת שדה). לכן הרמז על שמו נמצא דווקא בראשי תיבות הפסוק "וַיִּקַּם שְׂדֵה עֶפְרוֹן", שזה כנגד ראשו (אגרא דכלהו לר' צבי אלימלך מדינוב פרשת חיי שרה ד"ה ויקם שדה).

בפרשת מערת המכפלה מופיעים שבעה פסוקים שבהם ענין הקבורה והמיתה והם "וְאֶקְבְּרָה מִתִּי מִלְּפָנָי" (בראשית כג, ד), "בְּמַבְרַח קִבְרֵנוּ קִבְרֵ אֶת מִתְּךָ" (בראשית כג, ו), "אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת קִבְרוֹ לֹא יִקְלָה מִמֶּךָ מִקְבַּר מִתְּךָ" (בראשית כג, ו), "אִם יֵשׁ אֶת נַפְשְׁכֶם לִקְבֹר אֶת מִתִּי מִלְּפָנָי" (בראשית כג, ח), "לְעֵינַי בְּנֵי עַמִּי תִתֶּיךָ לְקִבְרֵ מִתְּךָ" (בראשית כג, יא), "נִתְּתִי כִסֶּף הַשְּׂדֵה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת מִתִּי שָׁמָּה" (בראשית כג, יג), "אֲדַנִּי שְׁמַעֲנִי אֲרָץ אֲרָבַע מֵאוֹת שָׁקֶל כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ מָה הוּא וְאֶת מִתְּךָ קִבְרֵ" (בראשית כג, טו), והסיבה היא, לפי ששש הלשונות הראשונות הן על ששה צדיקים שעתידיים להיקבר שם והם אברהם יצחק ויעקב, שרה רבקה ולאה, בנוסף לאדם וחוה שכבר היו קבורים שם. ואילו הלשון בפסוק האחרון שהוזכר, מדבר על ראשו של עשו שגם הוא נכנס למערה (וקול אליהו להגאון מוילנא פרשת חיי שרה אות ט).

ההיות שהצדיקים במיתתם קרואים חיים (ראה גמי ברכות דף יח ע"א) ולא טועמים טעם מיתה עד שעה אחת קודם תחיית המתים לקיים אז "כִּי יִפְרָר אֶתְּךָ וְאָל עֵפֶר תִּשׁוּב" (בראשית ג, טו), עפ"י גמי שבת דף קנב ע"ב), לכן בשש הלשונות הראשונות בפסוקים מוזכר קודם 'קבורה' ואחר כך 'מיתה' כי כך היא דרך הצדיקים, קודם יקברו אותם ורק לפני תחיית המתים הם ירגישו טעם מיתה. אך בלשון הפסוק האחרון נאמר הפוך "וְאֶת מִתְּךָ קִבְרֵ" (בראשית כג, טו) כלומר מיתה ואחר כך קבורה שהוא כנגד ראשו של עשו הרשע, וזה היות שרשעים אפילו בחייהם קרואים מתים (ראה גמי ברכות דף יח ע"ב). לכן הפסוק הקדים לשון מיתה כי עשו נחשב מת כבר במשך חייו, ובסוף ימיו הגיע גם לקבורה באדמה (וקול אליהו להגרי"א פרשת חיי שרה אות ט).

מקום מערת המכפלה היה מוכן לקבורת האבות הקדושים (יצור המור' לר' אברהם סבע פרשת חיי שרה ד"ה היוצא). ולכן נקרא עוד מימי בראשית בשם "קְרִיַת אֲרָבַע" כפי שנאמר "וַתִּקְרָא שְׁרָה בְּקִרְיַת אֲרָבַע הוּא חֶבְרוֹן" (בראשית כג, ג), וזה על שם של ארבעה זוגות העתידים להיקבר שם (ורחק על התורה' לר' אלעזר מגרמיזא מגדולי ראשונים אשכנזי פרשת חיי שרה ישר לקט פרק כג, ב ד"ה הוא חברון, 'יצור המור' על התורה לר' אברהם סבע חמוי של ר' יוסף קארו פרשת חיי שרה ד"ה היוצא). והאבות הקדושים והאמהות הקדושות קבורים בתוך מערת המכפלה כאשר איש שוכב ליד איש, ואשה ליד אשה, בעוד שהמרווח בין כל זוג הוא שתי אמות. כלומר הם כך אדם וחוה ואחרי זה מרווח של שתי אמות, שרה ואברהם ואחרי זה מרווח של שתי אמות, יצחק ורבקה ואחרי זה מרווח של שתי אמות, ואז לאה ויעקב. ונמצא שאדם הראשון בתחילה ויעקב הוא בסוף (וזהו פרשת שלח לך דף קסד ע"א ד"ה ימית יעקב וד"ה יסודרא לדח"ו). והבא שם דעה אחרת לפי ספרו של שלמה המלך' כי מקומם של יצחק ויעקב החשובים בתוך מערת המכפלה מוחלף ביניהם וכן מוחלף מקומם של רבקה ולאה עפ"י).

גופם של כל אלו האבות והאמהות הטמונים בחברון לא בלה כלל במשך הדורות, לפי שזוהי מעלת הנקברים במערת המכפלה (תפארת יהונתן לר' יהונתן אייבשיץ פרשת ויצא ד"ה יושק יעקב לרחל) שכולם 'ישנים' שם ואינם מתים, וקיימים בגופם בשלימותם (וזהו פרשת תרומה דף קנא ע"ב ד"ה הקיצו). וכשהם רוצים, יש להם כוח לקום כמו איש אשר קם משנתו (משולפת פסוקים לר' שלמה אלנאי יום עשירי אות ט עפ"י וזהו פרשת תרומה דף קנא ע"ב ד"ה הקיצו) ולכן כל הטמונים שם נקראים 'ישני חברון' (וזהו פרשת תרומה דף קנא ע"ב ד"ה הקיצו ורנ"ו). ומאוחר יותר גם משה רבינו וצפורה אשתו עברו אחר קבורתם אל מערת המכפלה אצל אבות העולם (וחומת אנך' להחיד"א פרשת חיי שרה אות ז מילקוט ראובני בשם ספר המנוחה). ורמז לזה בראשית תיבות "מְעַרַת שְׂדֵה הַמְּכַפְלָה" (בראשית כג, יט) שיוצא 'מש' ו'ה'. וצפורה שבערה עמו רמוזה בתיבות "אֶל מִשְׁחָה" (דברים לא, טו) שהן גמטריא 'צפר' עם הכולל. ומה שנקראה חברון בשם "קְרִיַת אֲרָבַע" (בראשית כג, ג) על שם ארבעה זוגות הטמונים שם אך לא כולל משה וצפורה, הרי זה משום שהיא נקראה דווקא על שם מי שנקבר שם בעת פטירתו (וחומת אנך' להחיד"א פרשת חיי שרה אות ז) (להרחבה בענין משה וצפורה שבערו למערת המכפלה אחרי קבורתם ראה אחד ממאמריו לפרשת האיזו – ימותו וקבורתו של משה רבינו).

נשמות ישראל אחרי פטירתן נכנסות אל גן עדן דרך מערת המכפלה

הנשמות שנכנסות לגן עדן אחרי הפטירה עוברות דרך מערת המכפלה (ותלת בנימין על טעמי המצות לר' יצחק בנימין וואלף מצוה פב ד"ה וגם במה שהעמיד, יש משמואל לר' שמואל מסכתוש פרשת חיי שרה דף רמג ע"א שנת תרע"ז ד"ה 'נראה דחנה מתי' עפ"י הוהר) שזה שער לה' (הרמ"ז וואלי פרשת חיי שרה בראשית כג ד"ה ודבר אתם לאמר) והדרך לגן עדן. ורמז לדבר בפסוק "וַיִּקְם שְׂדֵה עֵפְרוֹן אֲשֶׁר בְּמַכְפְּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי מִמְרָא הַשְּׂדֵה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר בוֹ וְכָל הַעֵץ אֲשֶׁר בְּשְׂדֵה אֲשֶׁר בְּכָל גְּבֹול סִבִּיב" (בראשית כג, יז) שהתיבה "בְּמַכְפְּלָה" היא בגמטריא 'גן עדן' (והיא גם השמיים ליקוט מהחיד"א פרשת חיי שרה אות ז, ופלאות חדשות' לר' נח ליפשיץ חנוני ותלמידו של הגרי"א פרשת חיי שרה דף יז ע"ב ד"ה וזהו שהמכפלה), ושם במערת המכפלה נמצא הדקות בין הרוחני לגשמי, שהנשמות מזדככות דרך אותו הגשמי אשר במערה עד שנדבקות ברוחני (אור החמה' לר' אברהם אוולאי על זוהר פרשת חיי שרה דף קכו ע"א ד"ה 'כידן תאבי' מהרמ"ק). ורמז לכך בפסוק "וְיָאֵה הַעֲבְרָתִי מֵעֵלְךָ עֹנֵךְ וְהִלְבֵּשׂ אֶתְךָ מַחְלָצוֹת" (נחריה ג, ד). שראשי ארבע התיבות הראשונות יוצא 'מערה', כי משם עוברים לגן עדן ומלבישים את הנשמות "מַחְלָצוֹת" שהם לבושי יקר (יאמרי נעים' לר' מאיר מדויקוב ליקוטים אות טו ד"ה ראה העברתי מעליך) (להרחבה בענין לבושי היקר ראה אחד ממאמריו לפרשת בראשית – ישמות בני האדם בגן עדן).

והמעבר של נשמות ישראל דרך מערת המכפלה נרמז גם בפסוקים "אִם יֵשׁ אֶת נַפְשְׁכֶם לִקְבֹר אֶת מִתִּי מִלְּפָנָי שְׁמַעֲנִי וּפְגַעוּ לִי בְּעֵפְרוֹן בֶּן צֹחַר : וַיִּתֵּן לִי אֶת מְעַרַת הַמְּכַפְלָה" (בראשית כג, ח-ט) לרמז כי "נַפְשְׁכֶם" של כל ישראל עוברות דרך "מְעַרַת הַמְּכַפְלָה" (יאמרי נעים' למשימי עצרת מבן המחבר בהילולת אביו דף נ ע"ב ד"ה בפסוק והיתה נפש אדני) ושם הן פוגשות את אדם הראשון (ושליה הקדושי' בחלק תורה שכתב פרשת חיי שרה ד"ה על כן נקבר) ששומר על הפתח של מערת המכפלה (עפ"י 'זוהר חדש' פרשת חיי שרה דף קכ ע"א ד"ה הפתח הראשון) אשר מערה זו קדושה בקדושה נוראה מאוד (ליקוטי הלכות' לר' נחמן מברסלב חלק אבן העזר הלכות פריה ורביה ואישות ה אות טו). ואז אדם הראשון מכריז לנשמות שזכות לכך "פנו דרך לחסדי! שלום שלום בואך!!! (עפ"י 'זוהר חדש' פרשת חיי שרה דף כז ע"א ד"ה הפתח הראשון). והטעם שהנשמות פוגשות את אדם הראשון, לפי שכל הנשמות שישנן במשך הדורות הן חלק מנשמתו, וכשם שאדם הראשון בסוף חייו נכנס למערת המכפלה ששם הגיע לשלימותו ומשם עלה מדרגה לדרגה, כך יזכה כל איש ואיש לפי דרגתו למעין דוגמת אדם הראשון, שנשמתו תעבור במערת המכפלה ותקלוט מדוגמת מקום קבורתו, ויראה את אדם הראשון (ושליה הקדושי' בחלק תורה שכתב פרשת חיי שרה ד"ה על כן נקבר) כן יהי רצון.

<p>הרוצה להיות שותף בזיכוי הרבים של הפצת העלון או לסייע למחבר במימון הוצאות ההדפסה יצור קשר בטלפון 052-7675933</p> <p>ניתן לקבל את העלון במייל מידי שבוע alon.torat.haim@gmail.com</p>		<p>העלון מופץ לעילוי ששבת</p> <p>נתאל הכהן בן יונה הכהן</p> <p>אלכסנדר בן יהודה ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>
<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>
<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>
<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>	<p>העלון גם לעילוי ששבת</p> <p>ר' מנחם רפאל בן סימי סימון ע"ה</p>